

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 66/02-61

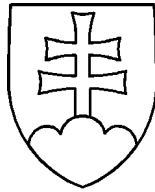
Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. januára 2003 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Alexandra Bröstla a Jána Klučku prerokoval sťažnosť PharmDr. J. Z., prechodne bytom B., trvale bytom B., zastúpenej advokátkou Mgr. Z. K., B., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaniach vedených pod sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo PharmDr. J. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaniach vedených pod sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava III p r i k a z u j e vo veciach vedených pod sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) konať bez zbytočných prietáhov.

3. PharmDr. J. Z. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie vo výške 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

4. Okresný súd Bratislava III je p o v i n n ý nahradiť PharmDr. J. Z. trový konania vo výške 18 150 Sk (slovom osemnásťtisícstopäťdesiat slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti nálezu na účet advokátky Mgr. Z. K., Advokátska kancelária, B.

Odôvodnenie:

I.

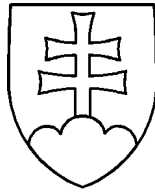
Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 6. marca 2002 doručené podanie PharmDr. J. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), prechodne bytom B., trvale bytom B., zastúpenej advokátkou Mgr. Z. K., B., označené ako „Sťažnosť (článok 127 ústavného zákona č. 90/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov)“. Sťažovateľka v nej uviedla:

«Konanie vedené pod sp. zn. 9 C 144/2000

Dňa 27. októbra 2000 odporcovi I. došiel od právnej zástupkyne navrhovateľky návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom (príloha č. 2).

Dňa 25. januára 2001 odporca I. na základe pokynu sudcu zo 17. januára 2001 vyzýva navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Zaplatený súdny poplatok došiel odporcovi I. dňa 1. februára 2001 (príloha č. 3).

Dňa 10. apríla 2001 odporcovi I. došla žiadosť právnej zástupkyne navrhovateľky o vytýčenie termínu pojednávania (príloha č. 4).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

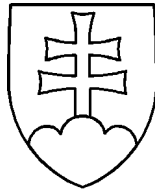
V mene Slovenskej republiky

Dňa 25. apríla 2001 odporca I. ustanovil za opatrovníka pre maloleté deti navrhovateľky Okresný úrad Bratislava III. V spise je založené splnomocnenie Okresného úradu Bratislava III, ktorý ním splnomocnil pani B. M., pracovníčku odboru sociálnych vecí Okresného úradu Bratislava III na zastupovanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a mladistvých v konaní pred Okresnými súdmi Bratislava I – V, Krajským súdom v Bratislave a v dedičských konaniach na notárskych úradoch na území mesta Bratislavy.

Dňa 26. apríla 2001 kancelárii došiel pokyn sudcu z 25. apríla 2001, okrem iného, aj na ustanovenie kolízneho opatrovníka, jeho požiadanie o „prešetrovanie rodinných pomerov“ a predvolanie na pojednávanie vytyčené na 20. júna 2001. Vyššie uvedené kancelária vypravila 2. mája 2001.

Dňa 14. mája 2001 odporcovi I. došlo od JUDr. H. splnomocnenie, ktorým manžel navrhovateľky splnomocnil JUDr. H. na zastupovanie vo veci pod sp. zn. 9 C 144/2000. JUDr. H. zároveň ospravedlnil svoju neúčast' ako aj neúčast' manžela navrhovateľky na pojednávaní 20. júna 2001, a to z dôvodu, že v tomto termíne sa nachádza mimo územia Slovenska.

Dňa 20. júna 2001 odporca I. uskutočnil pojednávanie, ktoré z dôvodu neprítomnosti manžela navrhovateľky, jeho právneho zástupcu a právnej zástupkyne navrhovateľky odročil na 1. októbra 2001. Právna zástupkyňa navrhovateľky ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní faxovým podaním z 20. júna 2001, v ktorom ako dôvod neúčasti uviedla zistenie, že manžel navrhovateľky a jeho právny zástupca už v máji 2001 ospravedlnil svoju neúčast' na tomto pojednávaní. Právna zástupkyňa navrhovateľky súčasne požiadala o promptné vytyčenie termínu pojednávania (príloha č. 5).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Dňa 21. júna 2001 kancelárii došiel pokyn sudcu, okrem iného, na vytýčenie termínu pojednávania na 1. októbra 2001 o 10.30 h.

Dňa 1. októbra 2001 odporca I. uskutočnil meritórne pojednávanie, ktoré odročil na 10. decembra 2001 o 13. 00 h. za účelom doplnenia dokazovania o výsluch účastníkov. Na pojednávanie sa nedostavil kolízny opatrovník, hoci termín pojednávania vzal na vedomie na pojednávaní 20. júna 2001. Svoju neúčast' neospravedlnil (príloha č. 6).

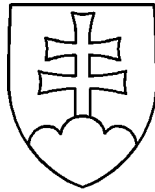
Dňa 2. októbra 2001 kancelárii došiel pokyn sudcu na vytýčenie termínu pojednávania na 10. decembra 2001 o 13.00 h a na požiadanie Okresného úradu Bratislava III o „prešetrenie rodinných pomerov účastníkov“. Uvedené bolo z kancelárie vypravené 17. októbra 2001.

Dňa 6. decembra 2001 odporcovi I. došla správa Okresného úradu Bratislava III zo 4. decembra 2001, ktorú Okresný úrad Bratislava III zaslal na žiadosť odporcu I. podľa pokynu sudcu z 2. októbra 2001.

Dňa 7. decembra 2001 odporcovi I. došiel faxom návrh právnej zástupkyne navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia o úprave styku matky s maloletými deťmi, pre čas do rozvodu manželstva (príloha č. 7).

Dňa 10. decembra 2001 odporca I. uskutočnil meritórne pojednávanie, ktoré odročil na neurčito za účelom rozhodnutia o predbežnom opatrení s tým, že po právoplatnosti uznesenia ohľadne predbežného opatrenia bude nariadený nový termín pojednávania (príloha č. 8).

Dňa 12. decembra 2001 – vyjadrenie právneho zástupcu manžela navrhovateľky k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Dňa 18. decembra 2001 odporcovi I. došla od právnej zástupkyne navrhovateľky kópia potvrdenia zo 7. júna 2001 a kópia prehlásenia Ing. J. Ch. z 5. júna 2001 (príloha č. 9).

Dňa 9. januára 2002 odporca I. zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia (príloha č. 10).

Dňa 9. januára 2002 kancelárii došiel pokyn sudcu na doručenie uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

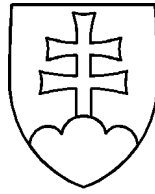
Dňa 30. januára 2002 odporcovi I. došlo odvolanie právnej zástupkyne navrhovateľky proti uzneseniu odporcu z 9. januára 2002 (príloha č. 11).

Dňa 19. februára 2002 kancelárii došiel pokyn sudcu na vyzvanie právnej zástupkyne navrhovateľky na doplnenie odvolania. ...

Vyššie uvedený postup odporcu I. považuje navrhovateľka za porušujúci článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Zbytočné prieťahy v konaní odporcu navrhovateľka vidí najmä v nasledujúcich skutočnostiach:

- 1. takmer 3 mesiace uplynuli od doručenia návrhu na rozvod a úpravu práv a povinností k maloletým deťom (ďalej len „návrh“) do vyzvania sťažovateľky na zaplatenie súdneho poplatku;*
- 2. takmer 3 mesiace uplynuli od zaplatenia súdneho poplatku do ustanovenia kolízneho opatrovníka;*
- 3. takmer 8 mesiacov uplynulo od doručenia návrhu do prvého pojednávania.*
To znamená, že takmer 8 mesiacov od doručenia návrhu nebol,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

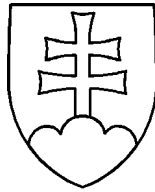
s výnimkou výzvy na zaplatenie súdneho poplatku a ustanovenia kolízneho opatrovníka, čo sú rutinné procesné úkony, urobený vo veci žiadny úkon;

4.vyššie 3 mesiace uplynuli kým odporca I. uskutočnil vo veci ďalšie pojednávanie;

5.viac ako 2 mesiace prešli medzi uskutočnením druhého a tretieho pojednávania;

6.sudca dal 25. apríla 2001 pokyn (do kancelárie došiel 26. apríla 2001) kancelárii na požiadanie Okresného úradu Bratislava III „o prešetrenie rodinných pomerov“, pričom opätovný pokyn dal sudca kancelárii 2. októbra 2001, kedy kancelária mala požiadať Okresný úrad Bratislava III „o prešetrenie rodinných pomerov účastníkov“. Z uvedeného možno usudzovať, že Okresný úrad Bratislava III nebol skutočne prvý krát o prešetrenie rodinných pomerov požiadaný, alebo, že Okresný úrad Bratislava III požiadaný síce bol, ale na žiadosť súdu nereagoval, nakoľko v súdnom spise sa nenachádza žiadny záznam Okresného úradu Bratislava III o vykonaní prešetrenia v období od 26. apríla 2001 do 2. októbra 2001. V spise sa nachádza správa Okresného úradu Bratislava III zo 4. decembra 2001, ktorú Okresný úrad Bratislava III zaslal odporcovi na žiadosť podľa jeho pokynu z 2. októbra 2001.

7.Dňa 10. decembra 2001 odporca I. odročil pojednávanie na neurčito za účelom rozhodnutia o predbežnom opatrení s tým, že po

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

právoplatnosti uznesenia ohľadne predbežného opatrenia bude nariadený nový termín. Dňa 9. januára 2002 odporca zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Navrhovateľka sa domnieva, že odporca I. nemusel odročiť pojednávanie na neurčito, nakoľko rozhodovanie a výsledok konania o predbežnom opatrení nemá vplyv meritórny ani procesný (prípadný argument o potrebe zaslať spis na Krajský súd v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní by navrhovateľka neakceptovala, a to aj s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že súdy by si nemali odovzdávať celý spisový materiál, ale vyhotoviť si jeho kópie, ktoré by boli súčasne k dispozícii viacerým sudcom. Predmetný spis mal k 20. februáru 2002 cca 100 strán), na rozhodnutie vo veci samej a toto ani neprejudikuje. Rozhodnutie o predbežnom opatrení by preto nemalo byť dôvodom priťahov v konaní. Rovnako by nemuselo byť ani dôvodom odročenia pojednávania na neurčito, vzhľadom na lehotu stanovenú v § 75 ods. 2 OSP. ...

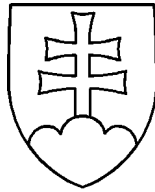
Konanie vedené pod sp. zn. 25 NC 19/1999 (25 P 32/2001)

Dňa 20. apríla 2000 odporcovi I. došiel od navrhovateľky návrh na vydanie uznesenia v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b) OSP (príloha č. 12).

Dňa 26. apríla 2000 odporcovi I. došiel návrh právneho zástupcu manžela navrhovateľky na vydanie predbežného opatrenia a na úpravu výchovy a výživy maloletých detí M. a J. Z. a ich zverenie do starostlivosti otca.

Dňa 14. júna 2000 odporca I. rozhodol o návrhu navrhovateľky takto:

„Maloletý M. Z. sa predbežným opatrením do rozhodnutia súdu vo veci samej zveruje do výchovy a opateru otca.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Matka maloletého sa zaväzuje výživným v nevyhnutnej miere prispievať na výživu syna M. sumou 1 000,- Sk mesačne, ktorú sumu je povinná zasielať k rukám otca maloletého vždy do 15 dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 1. 6. 2000.

Maloletý J. Z. sa zveruje do výchovy a opatery matke.

Otec sa zaväzuje prispievať výživným v nevyhnutnej miere na maloletého J. sumou 1 500,- Sk mesačne, ktorú sumu je povinný zasielať k rukám matky maloletého vždy do 15 dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 1. 6. 2000.“ (príloha č. 13)

Dňa 20. júna 2000 odporcovi I. došla od právneho zástupcu manžela navrhovateľky žiadosť o určenie termínu pojednávania.

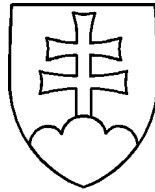
Dňa 20. júna 2000 odporcovi I. došlo od právneho zástupcu manžela navrhovateľky odvolanie proti tej časti uznesenia zo 14. júna 2000, ktorým odporca I. zveril maloletého J. do výchovy a opatery matke (príloha č. 14).

Dňa 27. júna 2000 sa k odporcovi I. dostavila právna zástupkyňa navrhovateľky so žiadosťou o vyznačenie vykonateľnosti uznesenia zo 14. júna 2000, a to v zmysle § 171 OSP (príloha č. 15).

Dňa 28. júna 2000 kancelárii došiel pokyn sudkyne na doručenie vyššie uvedeného odvolania, a to právnej zástupkyni navrhovateľky a Okresnému úradu Bratislava III a na predloženie spisu odporcovi II. (Krajskému súdu v Bratislave).

Dňa 14. júla 2000 odporcovi II. (Krajskému súdu v Bratislave) došiel spis od odporcu I.

Dňa 22. decembra 2000 odporca II. (Krajský súd v Bratislave) napadnuté uznesenie odporcu I. zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol (sp. zn. 15 Co 239/2000-124) (príloha č. 15a).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Dňa 10. januára 2001 odporcovi I. došiel späť spis od odporcu II. (Krajského súdu v Bratislave).

Dňa 11. januára 2001 kancelárii došiel pokyn sudkyne na doručenie vyššie uvedeného uznesenia odporcu II (Krajského súdu v Bratislave), právnej zástupkyňi navrhovateľky, právnemu zástupcovi manžela navrhovateľky a Okresnému úradu Bratislava III.

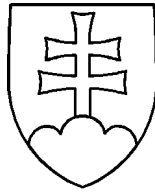
Dňa 22. januára 2001 odporcovi došiel návrh právnej zástupkyne navrhovateľky na vydanie uznesenia v zmysle ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b) OSP (príloha č. 16).

Dňa 25. januára 2001 kancelárii došiel pokyn od sudkyne na doručenie vyššie uvedeného návrhu z 22. januára 2001 Okresnému úradu Bratislava III a na požiadanie Okresného úradu Bratislava III o prešetrenie pomerov na strane rodičov maloletých detí a na vyhotovenie písomnej správy. Uvedené bolo vypravené 1. februára 2001.

Dňa 20. februára 2001 odporcovi I. došla od Okresného úradu Bratislava III správa o prešetrení rodinných pomerov na strane rodičov. Okresný úrad Bratislava III však prešetril len pomery na strane manžela navrhovateľky. O prešetrenie pomerov na strane matky Okresný súd Bratislava III požiadal Okresný úrad Hlohovec, avšak do 19. februára 2001 správu neobdržal. Správa došlo Okresnému úradu Bratislava III až 8. marca 2001.

Dňa 21. marca 2001 odporcovi I. došiel od právnej zástupkyňi navrhovateľky návrh na úpravu styku rodiča s maloletým J. a M. podľa § 27 ods. 2 zákona o rodine (sp. zn. 25 P 32/2001).

Dňa 30. apríla 2001 kancelárii došiel pokyn sudkyne na vytýčenie termínu pojednávania na 22. mája 2001; na ustanovenie opatrovníka; na prešetrenie pomerov a na urobenie dopytu na Evanjelické lýceum ohľadne hodnotenia maloletého M.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Dňa 22. mája 2001 odporca I. uskutočnil meritórne pojednávanie, ktoré odročil na 7. júna 2001. Pred otvorením pojednávania právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že na vydaní predbežného opatrenia vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom netrvajú a že trvajú na návrhu na úpravu styku s maloletými deťmi. Manžel navrhovateľky uviedol, že trvá na návrhu na úpravu práv a povinností k maloletým deťom, v dôsledku čoho odporca oba návrhy spojil na spoločné konanie (príloha č. 17).

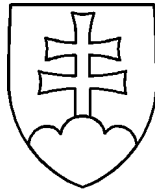
Dňa 7. júna 2001 odporca I. uskutočnil pojednávanie, ktoré odročil na 10. júla 2001. Na pojednávanie sa nedostavil manžel navrhovateľky, neúčast' ktorého ospravedlnil jeho právny zástupca. Nedostavila sa ani navrhovateľka ani jej právna zástupkyňa. Pojednávanie nebolo meritórne a viedol ho sudca M., hoci zo spisu vyplýva, že zákonnou sudkyňou je sudkyňa M.

Dňa 11. júna 2001 resp. 12. júna 2001 odporcovi I. došlo oznámenie o hospitalizácii maloletého M. z 8. júna 2001 a žiadosť právnej zástupkyne navrhovateľky o okamžité vytýčenie termínu pojednávania (príloha č. 18).

Dňa 20. júna 2001 vstupuje do konania podľa § 35 ods. 2 písm. d) OSP okresná prokurátorka z Okresnej prokuratúry Bratislava III.

Dňa 6. júla 2001 odporcovi I. došlo vyjadrenie Okresného úradu Bratislava III z 2. júna 2001 k úprave práv a povinností.

Dňa 10. júla 2001 odporca I. uskutočnil meritórne pojednávanie, ktoré odročil na 16. augusta 2001 (príloha č. 19). Na pojednávanie sa nedostavil manžel navrhovateľky, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil cestou svojho právneho zástupcu, s tým, že súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Pojednávanie viedla opäť sudkyňa M. (príloha č. 19).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Dňa 15. augusta 2001 odporcovi I. došlo podanie právnej zástupkyne navrhovateľky, v ktorom reaguje na niektoré výroky manžela navrhovateľky a vyjadrenie Okresného úradu Bratislava III (príloha č. 20).

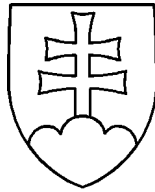
Dňa 16. augusta 2001 odporca I. uskutočnil pojednávanie, ktoré odročil na neurčito s tým, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie klinická psychológia detí. Na pojednávanie sa nedostavil manžel navrhovateľky, ktorého neúčast' na pojednávaní ospravedlnil jeho právny zástupca, ktorý súčasne požiadal o odročenie pojednávania, pretože manžel navrhovateľky chce byť prítomný pri výsluchu svedkov a klásť im po výsluchu otázku. Právny zástupca manžela navrhovateľky súčasne doporučil nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva, čomu odporca I. vyhovel (príloha č. 21).

Dňa 5. októbra 2001 odporca I. nariadil znalecké dokazovanie (príloha č. 22).

Dňa 10. októbra 2001 kancelárii došiel pokyn sudkyne na doručenie uznesenia odporcu I. o nariadení znaleckého dokazovania.

Dňa 25. októbra 2001 došiel odporcovi I. návrh na upustenie od nariadeného vykonania znaleckého dokazovania (príloha č. 23).

Dňa 29. novembra 2001 kancelárii došiel pokyn od sudkyne na predvolanie promovanej psychologičky p. Č. v lehote 10 dní na informatívny výsluch a na vyzvanie právneho zástupcu manžela navrhovateľky, aby oznámil, či maloletý M. ukončil pobyt v Liečebnom ústave – Čilistov s tým, že v prípade kladnej odpovede je potrebné si vyžiadať prepúšťiaciu správu. Túto správu právny zástupca manžela navrhovateľky doručil odporcovi I. dňa 10. decembra 2001. Prom. psych. M. Č. predvolanie na informatívny výsluch obdržala 10. decembra 2001; z doručenky vyplýva, že termín informatívneho výsluchu mal

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

byť 18. októbra 2001. Opätovne bola prom. psych. Č. volaná na informatívny výsluch 8. januára 2002 a vtedy sudkyňa dala aj pokyn na zaslanie spisu znalcovi PhDr. J. Spis je od 9. januára 2002 u znalca s tým, že na 7. marca 2002 si dal znalec predvolať navrhovateľku, jej manžela i maloleté deti.»

Sťažovateľka uvedené postupy súdov považovala za postupy porušujúce jej právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pričom uviedla aj skutočnosti, v ktorých tieto prietahy videla (s. 9-12 sťažnosti):

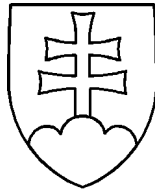
«... Vychádzajúc z vyššie uvedených kritérií a berúc do úvahy najmä, že

8.konanie vedené pod sp. zn. 9 C 144/2000 sa týka rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletým deťom navrhovateľky;

9.konanie vedené pod sp. zn. 25 Nc 19/1999 (25 P 32/2001) sa týka úpravy práv a povinností k maloletým deťom navrhovateľky a úpravy styku s maloletými deťmi;

10.navrhovateľka nie je od 4. novembra 1999 v styku so svojim synom M. a od apríla 2000 so svojim synom J. a že sa nemôže o ne starať, nakoľko jej v tom bráni manžel, ktorý odmietol rešpektovať dohodu uzatvorenú pred Okresným úradom Bratislava III dňa 21. februára 2000 (tzv. dočasná rodičovská dohoda týkajúca sa styku s deťmi) (príloha č. 28);

11.navrhovateľka bola nútená opustiť spoločnú domácnosť, pretože ako uvádza, manžel ju fyzicky a psychicky týral (prílohy č. 29 a 30);

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

12.navrhovateľka má vážne obavy o zdravý fyzický a psychický vývoj svojich maloletých detí (prílohy č. 30a, 31 a 32);

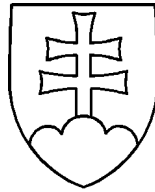
13.maloletý syn M. trpí veľmi vážnym ochorením – chronickým zápalovým procesom mozgu (prílohy č. 32 a 33);

14.manžel navrhovateľky nerešpektoval odporúčanie lekárov, že M. musí z vážnych zdravotných dôvodov prerušiť školskú dochádzku, a pod.

je navrhovateľka toho názoru, že ide o veci, ktoré svojou povahou vyžadujú mimoriadnu starostlivosť, pokiaľ ide o rýchlosť konania. Akékoľvek ďalšie zbytočné prietahy môžu totiž viesť a už aj vedú vo vzťahoch medzi navrhovateľkou a jej deťmi k ťažko odstrániteľnej či dokonca nazvratnej ujme. Súčasný stav je taký, že jej veci nie sú právoplatne vyriešené, pričom navrhovateľka nie je ani rozvedená a ani jej nie je umožnené zo strany manžela, aby sa o maloleté deti starala a aby sa s nimi stýkala.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhovateľka navrhuje, aby sa Ústavný súd Slovenskej republiky pri prerokovaní tejto sťažnosti neriadil poradím v akom mu došla a aby ju postupujúc podľa § 26 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, považoval za naliehavú a aby po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní prijatej sťažnosti vydal tento nález:

I. Okresný súd Bratislava III v konaniach vedených pod sp. zn. 9 C 144/2000 a 25 Nc 19/1999 (25 P 32/2001) porušil základné právo PharmDr. J. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

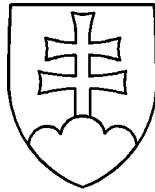
II. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 239/2000 porušil základné právo PharmDr. J. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

III. Okresnému súdu Bratislava III sa zakazuje pokračovať v porušovaní práva PharmDr. J. Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vo veciach vedených pod sp. zn. 9 C 144/2000 a 25 Nc 19/1999 (25 P 32/2001) a prikazuje sa mu, aby v týchto veciach konal.

IV. PharmDr. J. Z. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 200.000,- Sk (slovom dvestotisíc slovenských korún)“.

Keďže ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto sťažnosť spĺňa náležitosti návrhu na začatie konania podľa § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) a že nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 1 citovaného zákona, rozhodol v tejto časti o jej prijatí na ďalšie konanie.

V časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 239/00, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol.

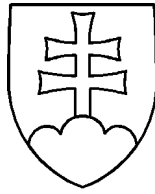
Ústavný súd súčasne posúdil sťažnosť sťažovateľky podľa § 26 zákona o ústavnom súde ako naliehavú.

Ústavnému súdu bolo ďalej 5. apríla 2002 (fax z 2. apríla 2002) doručené podanie sťažovateľky označené ako „Žiadosť podľa § 79a ods. 1 zákona NR SR č. 124/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov“. Sťažovateľka v žiadosti uviedla:

«Ustanovenie § 79 ods. 1 zákona NR SR č. 124/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov uvádza:

„Fyzická osoba alebo právnická osoba, o ktorej ústavnej sťažnosti alebo podnete sa do nadobudnutia účinnosti tohto zákona nerozhodlo vo veci samej, môže do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona požiadať, aby sa jej podanie posudzovalo ako podanie podľa tohto zákona po nadobudnutí jeho účinnosti.“

Vzhľadom na uvedené ustanovenie žiadam ako právna zástupkyňa sťažovateľky Pharm. Dr. J. Z., ... aby sa podanie (sťažnosť) sťažovateľky z 1. marca 2002 posudzovalo ako podanie podľa zákona NR SR č. 124/2002 Z. z. a aby sa vo veci ďalej konalo podľa zákona NR SR č. 124/2002 Z. z. po nadobudnutí jeho účinnosti.»

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

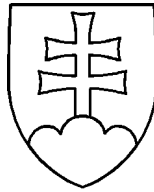
V mene Slovenskej republiky

K tejto žiadosti bolo ústavnému súdu 8. apríla 2002 doručené podanie sťažovateľky označené ako „Vysvetlenie k žiadosti podľa § 79a ods. 1 zákona NR SR č. 124/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov“. Z jeho obsahu o. i. vyplynulo:

«... Žiadosť som podala aj napriek tomu, že § 79a zákona č. 124/2002 hovorí len „o ústavnej sťažnosti alebo podnete“, a to z toho dôvodu, aby sťažovateľke bola poskytnutá ochrana práve podľa zákona č. 124/2002, keďže podanie sťažovateľky nebolo ani ústavnou sťažnosťou (teda sťažnosťou proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy – § 49 zákona č. 39/1993 účinný do 20. marca 2002) ani podnetom, ktorý už s účinnosťou od 1. júla 2001 nebolo možné podať.

Je možné, že Národná rada SR pri prijímaní zákona zrejme nedopatrením nezahrnula do § 79a aj návrhy na začatie konania, ktorými sa navrhovatelia domáhali poskytovania individuálnej ochrany ich základných práv a slobôd (ktoré boli porušené rozhodnutiami alebo postupom všeobecných súdov) na základe článku 124 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 1 Ústavy Slovenskej republiky a tými článkami, ktoré upravujú základné práva a slobody, a to v rozsahu, ktorý bol prípustný a ústavným súdom konštantne judikovaný v období do 1. júla 2001. Teda na návrhy na začatie konania podané od 1. júla 2001 do 31. decembra 2001.

Rovnako v ustanovení § 79a nie je zahrnutá sťažnosť podľa článku 127 ods. 1 ústavného zákona č. 90/2001 Z. z. podaná v období od 1. januára 2002 do 20. marca 2002, teda v období do účinnosti zákona č. 124/2002 Z. z.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

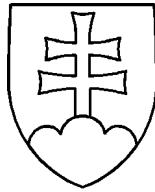
Napriek vyššie uvedenému sa domnievam, že tento legislatívny nedostatok je možné odstrániť flexibilným výkladom § 79a a aj preto som, v záujme poskytnutia ochrany sťažovateľke, podala 27. marca 2002 vyššie spomenutú žiadosť.»

Sťažovateľka doplnila svoju sťažnosť aj podaním doručeným ústavnému súdu 22. mája 2002, v prílohe ktorého zaslala znalecký posudok PhDr. Ľ. J., CSc., č. 1/2002, ktorý „mal za úlohu odpovedať na otázky postavené Okresným súdom Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Nc 19/1999“.

V odpovedi na výzvu ústavného súdu z 20. mája 2002 doručenej ústavnému súdu 31. mája 2002 sťažovateľka oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania.

V doplnení sťažnosti z 9. decembra 2002 sťažovateľka požiadala ústavný súd, aby „ak vyhovie jej sťažnosti podanej 1. marca 2002 podľa § 36 ods. 2 uložil Okresnému súdu Bratislava III zaplatiť trovy jej právneho zastúpenia v sume 14.000,- Sk (slovom: štrnásťtisíc slovenských korún) advokátke Mgr. Z. K. PhD.

Uplatnené trovy predstavujú paušálnu odmenu vo výške 10.000,- Sk, ktorá je požadovaná v súlade s ustanovením § 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 240/1990 Zb. a odmenu vo výške 4.000,- Sk podľa § 13 ods. 1 a 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. (1 úkon právnej služby po 1. apríli 2002: ďalšie rokovanie s klientkou za každú aj začatú hodinu a paušálna náhrada 100,-).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Teda uplatňované trovy predstavujú celkovo odmenu vo výške 14.000,- Sk (10.000,- Sk + 3.900,- Sk + 100,- Sk).

Podľa § 24 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 163/2002 Z. z. patrí za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia jej účinnosti (1. apríla 2002) odmena podľa doterajších predpisov, t. j. podľa vyhlášky č. 240/1990 Zb., ktorá bola účinná v dobe vykonania úkonov právnym zástupcom (III. ÚS 75/2001), súvisiacich s podaním sťažnosti na Ústavný súd SR.“

Ďalej sťažovateľka uviedla, že dopĺňa petit sťažnosti o bod V v nasledovnom znení:

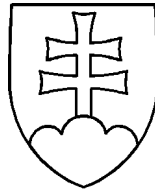
V. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke Mgr. Z. K., PhD., Advokátska kancelária, B., vo výške 14.000,- Sk (slovom: štrnásťtisíc slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v B.“

Podľa § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde sa ústavný súd 20. mája 2002 obrátil na predsedu okresného súdu so žiadosťou o vyjadrenie k prijatej sťažnosti sťažovateľky.

Stanovisko predsedu okresného súdu k sťažnosti sťažovateľky bolo doručené ústavnému súdu 10. júna 2002. Predseda okresného súdu v ňom uviedol:

„Pod sp. zn.: 25 Nc 19/99 sa na tunajšom súde eviduje spis maloletých detí J. a M. Z. o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom včítane predbežných opatrení v konaní podaných. Vec bola pridelená na vybavenie sudkyni JUDr. Z. M.

K faktografii:

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Dňa 11. 3. 1999 podanie návrhu na úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva.

15.16. 3. 1999 prvý úkon sudcu smerujúci k vytýčeniu termínu pojednávania na 4. 5. 1999, ustanovenie kolízneho opatrovníka

16.4. 5. 1999 – pojednávanie odročené na 27. 5. 1999 za účelom prešetrenie pomerov v rodine malol. detí

17.12. 5. 1999 vstup prokurátora do konania

18.18. 5. 1999 úkon sudcu smerujúci k oznámeniu termínu pojednávania prokurátorovi

19.27. 5. 1999 pojednávanie odročené na 24. 6. 1999 z dôvodu ospravedlnenia sa odporcu a jeho právneho zástupcu, opätovná žiadosť o prešetrenie pomerov v rodine a za účelom vyjadrenia sa odporcu k návrhu matky na úpravu práv a povinností k malol. deťom

20.24. 6. 1999 pojednávanie odročené z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili za účelom dokazovania znalcom z odboru detská klinická psychológia na neurčito

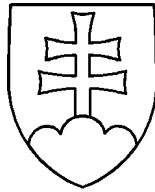
21.24. 6. 1999 – vypracované uznesenie o pribratí znalca a účastníkom doručené 6. 7. 1999, znalcovi zaslané spolu so spisom dňa 7. 8. 1999

22. totožného dňa doručené prešetrenie pomerov

23.4. 10. 1999 súdu doručený znalecký posudok spolu s vyúčtovaním

24.7. 10. vypracované uznesenie o určení znalečného a účastníkom doručené dňa 14. 10. 1999

25.7. 12. 1999 – vytýčenie termínu pojednávania na termín: 18. 1. 2000

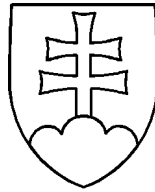
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

- 26.18. 1. 2000 pojednávania odročené na 17. 2. 2000 za účelom doplnenia dokazovania, za účelom prešetrenia pomerov v Hlohovci
- 27.17. 2. 2000 pojednávanie odročené na 21. 3. 2000 za účelom predvolania znalkyne na zodpovedanie otázok vznesených účastníkmi konania
- 28.21. 3. 2000 pojednávanie odročené na 6. 4. 2000 za účelom predloženia správy školského zariadenia a zistenia aktuálneho príjmu rodičov
- 29.6. 4. 2000 pojednávanie odročené na 20. 4. 2000 pre neprítomnosť navrhovateľa a jeho právneho zástupcu
- 30.20. 4. 2000 uznesenie o zastavení konania pre späťvzatie návrhu a súhlas odporcu
- Dňa 20. 4. 2000 došiel súdu návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b O. s. p. na zverenie dieťaťa do výchovy a úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu teda ako návrh na úkon súdu pred začatím konania.
- Dňa 26. 4. 2000 došiel súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia a návrh na úpravu výchovy a výživy maloletého dieťaťa, ktorý podal otec maloletého dieťaťa (teda protistrana sťažovateľky). Dňa 14. 6. 2000 súd vydal predbežné opatrenie ktorým maloletého M. zveril do výchovy a opatery otca a maloletého J. zveril do opatery matky. Tiež rozhodol o predbežnom výživnom na jednotlivé deti a túto povinnosť uložil tomu z účastníkov, ktorému dieťa nebolo zverené. Rozhodnutie bolo doručené poslednému účastníkovi dňa 21. 6. 2000.
- 31.20. 6. 2000 bolo súdu doručené odvolanie otca voči predbežnému opatreniu ohľadne zverenia malol. J. matke
- 32.14. 7. 2000 bola vec predložená Krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti predbežnému opatreniu

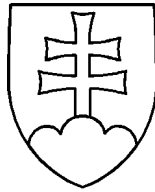
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

- 33.10. 1. 2001 *pozmeňujúce rozhodnutie o odvolaní, ktorým bol návrh zamietnutý, vrátené spolu so spisom tunajšiemu súdu. Sťažnosť sťažovateľky týkajúca sa tohto odvolacieho konania (15 Co 239/00) bola odmietnutá.*
- 34.11. 1. 2001 *úprava sudkyne smerujúca k doručeniu rozhodnutia Krajského súdu Bratislava*
- 35.22. 1. 2001 *podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia sťažovateľky na zverenie oboch malol. detí do starostlivosti matky*
- 36.25. 1. 2001 *návrh na predbežné opatrenie doručovaný kolíznemu opatrovníkovi za súčasného podania žiadosti o prešetrenie pomerov*
- 37.8. 2. 2001 *spis daný na lehotu do 15. 2. 2001 za účelom vyčkania správy o prešetrení pomerov*
- 38.20. 2. 2001 *súdu doručená správa OÚ Bratislava III o prešetrení pomerov*
- 39.30. 4. 2001 *úkon sudkyne vytýčenie termínu pojednávania na: 22. 5. 2001, žiadosť o zaslanie stanoviska školských zariadení*
- 40.22. 5. 2001 *pojednávanie odročené na 7.6. 2001 za účelom doplnenia dokazovania*
- 41.7. 6. 2001 *pojednávanie odročené na 10. 7. 2001 z dôvodu neprítomnosti zákonného sudcu, neprítomnosti otca, matky malol. detí a jej právneho zástupcu*
- 42.21. 6. 2001 *vstup prokurátora do konania*
- 43.6. 7. 2001 *doručené vyjadrenie OÚ BA III odboru sociálnych vecí k úprave práv a povinností ako kolízneho opatrovníka*

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

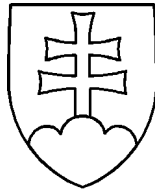
NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

- 44.10. 7. 2001 *pojednávanie odročené na 16. 8. 2001 z dôvodu vyžiadania si lekárskej správy o zdravotnom stave malol. M. s prognózou ošetrojúceho lekára ako i predvolanie svedkov*
- 45.16. 8. 2001 *pojednávanie odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania znalca z odvetvia: klinická psychológia detí*
- 46.5. 10. 2001 *vypracované uznesenie o pribratí znalca doručené poslednému účastníkovi 22. 10. 2001, následne znalcovi spolu so spisom dňa 14. 4. 2002*
- 47.25. 10. 2001 *návrh matky na upustenie od nariadeného vykonania znaleckého dokazovania*
- 48.29. 11. 2001 *volaná prom. psych. M. Č. vzhľadom na podanie matky malol. dieťaťa ako i informáciu o zdravotnom stave maloletého*
- 49.3. 4. 2002 *doručený znalecký posudok PhDr. L. J. spoločne s vyúčtovaním*
- 50.8. 4. 2002 až 17. 4. 2002 *spis predložený Krajskému súdu v Bratislave vzhľadom na prešetrenie vybavovania sťažnosti vedenej pod Spr. 3341/01 vznesenej matkou*
- 51.23. 4. 2002 *uznesenie o priznaní znaleckého doručené poslednému účastníkovi 30. 4. 2002*
- 52.28. 5. 2002 *vytýčený termín pojednávania na 10. 9. 2002*

Sp. zn.: 25 P 32/01 – pod týmto spisovým označením je na tunajšom súde evidovaný návrh na úpravu styku rodičov s malol. deťmi J. a M. Z. navrhovateľky Pharm. Dr. J. Z. proti odporcovi Ing. B. Z. Vec vybavuje JUDr. Z. M.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

K faktografii:

53.21. 3. 2001 návrh na úpravu styku doručený súdu

54.29. 3. 2001 úkon sudcu smerujúci k zabezpečeniu vyjadrenia protistrany

55.26. 4. 2001 vytýčenie termínu pojednávania na 22. 5. 2001

56.22. 5. 2001 termín pojednávania odročený na 7. 6. 2001 pre neprítomnosť sudcu

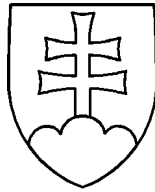
57.7. 6. 2001 termín pojednávania odročený 10. 7. 2001 z dôvodu neprítomnosti sudcu, neprítomnosti navrhovateľa jeho právneho zástupcu a odporcu

58.10. 7. 2001 termín pojednávania odročený na 16. 8. 2001 za účelom doplnenia dokazovania o zabezpečenie lekárskej správy maloletých detí a za účelom predvolania svedkov

59.16. 8. 2001 – pojednávanie odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania s odvolávkou na spis sp. zn.: 25 Nc 19/99 s tým, že po vypracovaní znaleckého posudku bude tento použitý pre konanie 25 P 32/01

K sťažnosti:

Na okraj veci treba podotknúť, že na Okresnom súde Bratislava III vybavujú agendu PaNc dve sudkyne pri priemernom mesačnom nápade 61 vecí čo predpokladá priemerný mesačný výkon jednej sudkyne nad 30 vecí. Množstvo vybavovanej agendy má samozrejme dopad i na plynulosť súdneho konania a priamy vplyv na intervaly medzi jednotlivými procesnými úkonmi sudcu. Ku dnešnému dňu predstavuje počet nevybavených vecí agendy PaNc 410 to znamená, že jeden sudca agendy PaNc má v oddelení v priemere 205 vecí.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Agenda PaNc je s pár výnimkami rovnocennou agendou a sudca je povinný predmetné veci vybavovať v poradí.

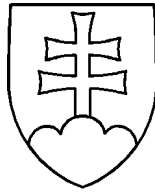
Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že JUDr. Z. M. zákonná sudkyňa v predmetnej veci koná vo veci napadnutej sťažnosťou plynulo bez väčších časových odstupov. Je faktom, že od podania žaloby ku dnešnému dňu uplynul značný časový úsek avšak je zrejmé, že sudkyňa vzhľadom na tento časový úsek ako i na postoj účastníkov musela vykonať a to i opakovane celý rad dôkazov. Vec činí zložitou postoj účastníkov konania, ktorý sa nedá označiť ako postoj zodpovedajúci dikcii § 101 ods. 1 O. s. p. Konflikty v manželstve účastníci konania riešia pri plnej účasti maloletých detí čo komplikuje meritórne rozhodnutie vo veci, jedná sa o veľmi chýlostivú problematiku pri ktorej sudca musí vychádzať z jednoznačne vyhodnotených dôkazov s perspektívou zdravého vývoja a úspešnej výchovy maloletého dieťaťa pri rozhodnutí o zverení detí do výchovy rodičov. Dovolím si tvrdiť, že kvalita dôkazov predložených súdu takýto jednoznačný verdikt nepodporuje práve pre nežiadúcu angažovanosť účastníkov konania.

Napriek dĺžke konania nehodnotím predmetnú vec ako priet'ahovú.

Dĺžka konania je úmerná zložitosti prejednávanej veci.

Na ústnom pojednávaní pred Ústavným súdom netrvám.“

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení tiež požiadal „o predĺženie lehoty na vyjadrenie k podaniu ohľadom konania sp. zn.: 9 C 144/00 nakoľko predmetná vec sa nachádza od 8. 3. 2002 na Krajskom súde v Bratislave na rozhodnutie o predbežnom opatrení“.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Ústavný súd predĺžil predsedovi okresného súdu lehotu na vyjadrenie do 12. júla 2002. Vyjadrenie predsedu okresného súdu z 2. júla 2002 bolo ústavnému súdu doručené 8. júla 2002 a vyplynulo z neho nasledovné stanovisko k veci sp. zn. 9 C 144/00:

„Pod týmto spisovým označením je na tunajšom súde evidovaný spis navrhovateľa Pharm. Dr. J. Z. zastúpenej: JUDr. Z. B. – advokátkou so sídlom: B. proti Ing. B. Z. zastúpeného advokátom: JUDr. L. H., so sídlom: B. o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom M. a mal. J.

Predmetnú vec vybavuje zákonný sudca Mgr. R. H.

K faktografii:

60.dňa 27. 10. 2000 – bol tunajšiemu súdu doručený návrh na rozvod manželstva

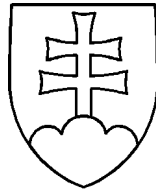
61.17. 1. 2001 – prvý úkon sudcu spočívajúci vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku

62.1. 2. 2001 – súdny poplatok zaplatený v kolkoch

63.25. 4. 2001 – vytýčený termín pojednávania na deň: 20. 6. 2001, ustanovenie opatrovníka pre maloleté deti, zabezpečenie zárobkov účastníkov konania

64.14. 5. 2001 – doručenie plnomocenstva pre právneho zástupcu odporcu a súčasne ospravedlnenia odporcu a jeho právneho zástupcu z neúčasti na pojednávaní z dôvodu pobytu odporcu mimo územia SR

65.20. 6. 2001 – pojednávanie odročené z dôvodu neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu na 1. 10. 2001

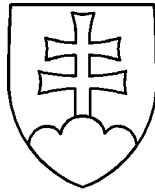
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

- 66.1. 10. 2001 – pojednávanie odročené na 10. 12. 2001 za účelom doplnenia dokazovania s tým, že vo veci bude predložený znalecký posudok znalkyne Dr. B. ako i predloženie originálu daňového priznania odporcu
- 67.10. 12. 2001 – pojednávanie odročené na neurčito a za účelom rozhodnutia o predbežnom opatrení s tým, že po právoplatnom predbežnom rozhodnutí bude stanovený termín pojednávania a tiež za účelom založenia do spisu trestného oznámenia podaného navrhovateľkou na odporcu ohľadne týrania zverenej osoby
- 68.6. 12. 2001 – do spisu založená správa o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka
- 69.10. 12. 2001 – súdu doručený návrh na nariadenie predbežného opatrenia,
- 70.12. 12. 2001 – doručené vyjadrenie protistrany k návrhu na vydanie predbežného rozhodnutia
- 71.18. 12. 2001 – doručené požadované materiály od navrhovateľa v zmysle požadovaného doplnenia dokazovania z pojednávania zo dňa 10. 12. 2001
- 72.9. 1. 2002 – vydané rozhodnutie o predbežnom opatrení, doručené poslednému účastníkovi dňa 14. 1. 2002
- 73.30. 1. 2002 – podanie blanco odvolanie zo strany navrhovateľa
- 74.18. 2. 2002 – výzva sudcu adresovaná PZ navrhovateľa na predloženie zdôvodnenia odvolania
- 75.6. 3. 2002 – vec predkladacou správou predložená Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní proti predbežnému opatreniu, doručené Krajskému súdu v Bratislave dňa 14. 3. 2002

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

76.30. 5. 2002 – doručené rozhodnutie krajského súdu, ktorým sa odvolacie konanie zastavuje

77.3. 6. 2002 – úprava sudcu na doručenie rozhodnutia krajského súdu účastníkom konania, poslednému účastníkovi uznesenie doručené 11. 6. 2002

78.28. 6. 2002 – vytýčený nový termín pojednávania na deň: 2. 10. 2002

K sťažnosti:

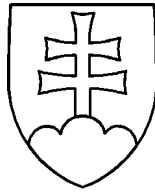
Z tohto prehľadu je zrejmé, že sudca vo veci koná plynulo, v lehotách primeraných rozsahu jemu zverenej agendy (priemerný počet nerozhodnutých nevybavených vecí v oddelení sudcu Mgr. H. predstavuje v roku 2000 - 273/350, v roku 2001 - 321/402 a v roku 2002 - 323/398 vytýčenému počtu vecí.

Po naštudovaní i ďalšieho spisového materiálu spisu sp. zn.: 31 C 312/98 (rozvodový spis totožných účastníkov konania v opačnom postavení, ktoré rozvodové konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu, spis bol k tomuto konaniu pripojený dňa 2. 5. 2001 a tiež spis tunajšieho súdu sp. zn.: 24 E 707/00, ktorý bol k veci pripojený dňa 29. 5. 2001 do 2. 7. 2001) mám za to, že v tomto prípade dĺžku konania ovplyvňuje postoj účastníkov konania (nezaplatenie súdneho poplatku, nezdôvodnenie odvolania, a podobne).

Mám za to, že sťažnosť na postup súdu v tejto veci je neopodstatnená.

V zmysle Vašej požiadavky Vám zapožičiavame požadovaný spis sp. zn.: 9 C 144/00 – pripojený spis sp. zn.: 31 C 312/98 s upozornením, že v predmetnej veci je termín pojednávania vytýčený na deň: 2. 10. 2002.

Upozorňujem Vás tiež na tú skutočnosť, že odporca Ing. B. Z. bol dňa 28. 6. 2002 uznesením tunajšieho súdu pod sp. zn.: 3 Nt 34/02 vzatý sudcom JUDr. R. F. do väzby.“

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

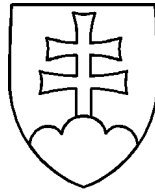
V mene Slovenskej republiky

II.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov ...“

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným... rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (II. ÚS 26/95). K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až „právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

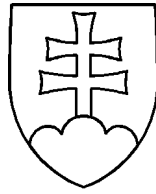
Preskúmaním doterajšieho konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) ústavný súd zistil nasledovné skutočnosti:

Konanie vedené pod sp. zn. 9 C 144/00

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd zo súdneho spisu zistil, že konanie pred okresným súdom vo veci sp. zn. 9 C 144/00 je konaním o rozvod manželstva sťažovateľky s Ing. B. Z. spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva M. a J. Z. na čas po rozvode. Takéto konanie možno hodnotiť ako fakticky zložitú, po právnej stránke však zložitú nie je. Pri účinnejšom a najmä dôraznejšom postupe okresného súdu by sa konanie urýchlilo. Z hľadiska povahy veci pritom ide o takú vec, ktorá si vyžaduje mimoriadnu pozornosť aj pokiaľ ide o rýchlosť konania.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa zúčastnila na pojednávaníach 20. júna 2001, 1. októbra 2001, 10. decembra 2001 a 2. októbra 2002 a že jej správanie možno hodnotiť ako také, ktoré neprispelo k zbytočným priet'ahom v tomto konaní. So zreteľom na povahu veci, však rozhodujúcim kritériom je nielen správanie a postoj sťažovateľky, ale aj odporcu.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Pritom správanie odporcu v tomto konaní nemožno hodnotiť ako také, ktoré zodpovedá zneniu § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a ktoré prispieva k dosiahnutiu účelu konania. Do úvahy treba vziať aj to, že odporca vzal späť návrh vo veci sp. zn. 31 C 312/98, t. j. v rozvodovej veci totožných účastníkov konania v opačnom postavení, na základe čoho okresný súd konanie v tejto veci zastavil.

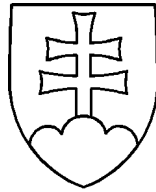
3. Tretím kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup okresného súdu.

Z postupu okresného súdu vyplynulo, že od doručenia návrhu sťažovateľky až do vykonania prvého úkonu uplynuli takmer 3 mesiace. V období od doručenia návrhu do nariadenia prvého pojednávania vo veci súd konal plynulo (od 27. októbra 2000 do 20. júna 2001), pojednávanie bolo pripravené a nariadené 25. apríla 2001.

V období od 20. júna 2001 do 13. decembra 2002 okresný súd nariadil štyri ďalšie pojednávania (1. októbra 2001, 10. decembra 2001, 2. októbra 2002 a 18. novembra 2002).

Pojednávanie nariadené na 20. jún 2001 okresný súd odročil z dôvodu (ospravedlnenej) neúčasti odporcu.

Pojednávanie nariadené na 1. október 2001 sa uskutočnilo za účasti navrhovateľa, odporcu a ich právnych zástupcov, bez účasti kolízneho opatrovníka. Okresný súd po

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

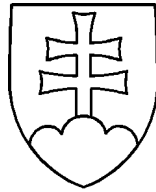
Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

prednesení návrhov oboch procesných strán odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania o výsluch účastníkov.

Ústavný súd zistil, že 10. decembra 2001 okresný súd uskutočnil meritórne pojednávanie vo veci, na ktorom oboznámil so správou z prešetrenia rodinných pomerov, s návrhom na vydanie predbežného opatrenia, so znaleckým posudkom a s uznesením krajského súdu a ktoré odročil na neurčito za účelom rozhodnutia o predbežnom opatrení s tým, že „po právoplatnosti uznesenia ohľadne predbežného opatrenia bude nariadený nový termín pojednávania“. Ďalšie pojednávanie vo veci potom okresný súd nariadil až na 2. október 2002, t. j. takmer po 10 mesiacoch. V tomto období rozhodoval o návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo 6. decembra 2001 (predbežné opatrenie vydal 9. januára 2002, doručené poslednému účastníkovi 14. januára 2002) a po podaní odvolania zo strany navrhovateľa vec predložil na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu (vec doručená 14. marca 2002).

Okresný súd 2. októbra 2002 uskutočnil pojednávanie, ktoré odročil za účelom dokazovania, a pojednávanie 18. novembra 2002, ktoré odročil za účelom dokazovania na 15. január 2003 (aj za účelom zisťovania stavu konania na Okresnom úrade justičnej polície Policajného zboru v Bratislave III, ČVS: OÚV-520/10-2001, v rámci ktorého sa vedie trestné stíhanie voči manželovi sťažovateľky pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, maloletého syna M. Z., o ktorom ešte nebolo právoplatne rozhodnuté; uznesenie okresného súdu o vzatí do väzby sp. zn. 3 Nt 34/02 z 28. júna 2002).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

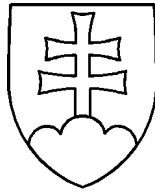
Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Na základe výzvy ústavného súdu z 23. januára 2003 sťažovateľka 28. januára 2003 oznámila, že: „*Pojednávanie, ktoré Okresný súd Bratislava III dňa 18. novembra 2002 odročil na 15. januára 2003 bolo oznámením doručeným právnej zástupkyňi sťažovateľky dňa 13. januára 2003 odročené na neurčito z dôvodu zmeny rozvrhu práce na Okresnom súde Bratislava III.*“

Ústavný súd konštatoval, že konanie vo veci sp. zn. 9 C 144/00 v čase rozhodovania ústavného súdu ani po 27 mesiacoch od podania návrhu nie je ukončené právoplatným rozsudkom vo veci samej. Hoci v konaní okresného súdu nedošlo k vážnejším jednotlivým prieťahom, z hodnotenia konania okresného súdu počas celého doterajšieho konania vyplýva, že tento nekonal vždy plynulo (predovšetkým v období od doručenia návrhu do nariadenia prvého pojednávania vo veci) ani efektívne (predovšetkým v období medzi pojednávaniami z 10. decembra 2001 a 2. októbra 2002, resp. 15. januára 2003, v súvislosti s nariaďovaním predbežného opatrenia a v súvislosti s opakovaným nariaďovaním dokazovania tých istých skutočností počas celého konania, príčina ktorého spočívala iba v celkovej dĺžke a v neurýchlení konania vo veci sp. zn. 9 C 144/00). Rozhodovanie o predbežnom opatrení pritom nebolo zákonnou prekážkou v konaní súdu v samotnej rozvodovej veci.

So zreteľom na uvedené skutočnosti týkajúce sa konania súdu (vo veci predbežného opatrenia), resp. nekonania (vo veci samotného rozvodového konania) na celkovú dĺžku konania a predovšetkým na povahu prejednávanej veci ústavný súd dospel k názoru, že

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

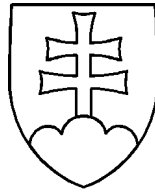
V mene Slovenskej republiky

právo sťažovateľky na prejednanie jej veci bez zbytočných prieťahov v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 144/00 porušené bolo.

Konanie vedené pod sp. zn. 25 Nc 19/99 (25 P 32/01)

1. Predmetom tohto konania bol pôvodne návrh sťažovateľky na vydanie predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku pred začatím konania o rozvode z 20. apríla 2000 a návrh odporcu na úpravu výchovy a výživy maloletých detí M. a J. Z. a ich zverenie do starostlivosti otca z 26. apríla 2000. V tomto prípade ide o vec, ktorá môže byť fakticky zložitá a časovo náročnejšia, nemožno ju však považovať za vec právne zložitú. Pri účinnejšom a hlavne dôraznejšom postupe súdu by sa konanie urýchlilo. Z hľadiska povahy veci pritom ide o takú vec, ktorá si vyžaduje mimoriadnu pozornosť aj z hľadiska rýchlosti konania, pretože ide o záujmy maloletých detí a o perspektívu ich zdravého psychického vývoja a úspešnej výchovy.

Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu vyplýva, že tento súd medzi veci, pri ktorých sa zohľadňuje aj predmet konania, zaraďuje aj vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, preto konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok de facto rozhodnutie o otázke predloženej súdu“ (H. v. Spojené kráľovstvo z 8. júla 1987, séria 120-A, § 85).

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

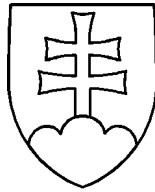
Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

2. Pri hodnotení správania sťažovateľky ústavný súd zistil, že sťažovateľka, resp. jej právna zástupkyňa sa zúčastnili na všetkých nariadených pojednávaniach, okrem pojednávania okresného súdu, ktoré nariadil v predmetnej veci na 7. jún 2001, čo vyplynulo zo zápisnice okresného súdu z príslušného dňa. Ústavný súd vykonaním dôkazov zo spisu a ich konfrontáciou dospel k záveru, že uvedené pojednávanie nebolo organizačne zabezpečené vzhľadom na nejednoznačné telefonické oznámenie zo strany okresného súdu práve 7. júna 2001 o odročení pojednávania na iný termín právnej zástupkyne sťažovateľky, ako aj vzhľadom na to, že pojednávanie otvoril a odročil iný ako zákonný sudca vo veci.

Predseda okresného súdu hodnotil postoj účastníkov konania ako taký, ktorý sa nedá označiť ako postoj zodpovedajúci dikcii § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Podľa názoru ústavného súdu správanie sťažovateľky, resp. jej právnej zástupkyne v priebehu celého konania v zásade možno hodnotiť ako také, ktoré neprispelo k zbytočným prieťahom v konaní.

3. Postup samotného okresného súdu v konaní, ktoré začalo podaním návrhu „na úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva“ 11. marca 1999 (sp. zn. 25 Nc 19/99) sťažovateľka namieta len od podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia 20. apríla 2000. Konanie o pôvodom návrhu skončilo zastavením konania o ňom z dôvodu jeho späťvzatia 20. apríla 2000. V ten istý deň sťažovateľka podala na okresný súd návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku na zverenie dieťaťa do výchovy a úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

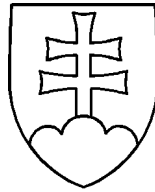
Okresný súd vydal predbežné opatrenie 14. júna 2000. Proti tomuto predbežnému opatreniu sa odvolal otec detí a vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti predbežnému opatreniu.

Krajský súd vydal 10. januára 2001 pozmeňujúce uznesenie o odvolaní, ktorým bol návrh na predbežné opatrenie zamietnutý a vrátený okresnému súdu.

Okresný súd vo februári a apríli 2001 vykonal úkony smerujúce k príprave pojednávania.

Na pojednávaní, ktoré okresný súd nariadil na 22. máj 2001, právna zástupkyňa sťažovateľky uviedla, že netrvá na vydaní predbežného opatrenia vo veci úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom a že trvá na návrhu na úpravu styku s maloletými deťmi z 21. marca 2001 (sp. zn. 25 P 32/01), zatiaľ čo manžel sťažovateľky uviedol, že trvá na návrhu na úpravu práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom z 26. apríla 2000. Okresný súd v dôsledku týchto prejavov vôle oba návrhy spojil na spoločné konanie.

Okresný súd nariadil od toho času vo veci spolu 6 pojednávanií (22. mája 2001, 7. júna 2001, 10. júla 2001, 16. augusta 2001, 10. septembra 2002 a 25. septembra 2002), pričom iba pojednávania 22. mája 2001 a 10. júla 2001 boli meritórne.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

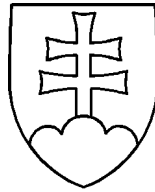
V mene Slovenskej republiky

Na pojednávaní 10. júla 2001 ani na pojednávaní 16. augusta 2001 nebola vypočutá predvolaná svedkyňa, čo svedčí o neúčelnom vykonávaní dôkazov. Pojednávanie 16. augusta 2001 bolo odročené na neurčito za účelom znaleckého dokazovania, pričom okresný súd nezabezpečil, aby znalec predložil posudky v určenej lehote. Ústavný súd ďalej v tomto konaní konštatuje zbytočný prieťah v dĺžke takmer 13 mesiacov (od 16. augusta 2001 do 10., resp. 25. septembra 2002), pričom 25. septembra 2002 okresný súd pojednávanie odročil na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania znalcom z odvetvia klinická psychológia a vec doteraz nie je právoplatne rozhodnutá.

Predseda okresného súdu k postupu tohto súdu uviedol, že vzhľadom na to, že od podania žaloby uplynul značný časový úsek, ako aj vzhľadom na postoj účastníkov, okresný súd musel aj opakovane vykonať celý rad dôkazov.

Z uvedených skutočností ústavný súd zistil, že z celkovej dĺžky doterajšieho konania pred okresným súdom vo veci sp. zn. 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) 32 mesiacov tento súd meritórne nekonal 13 mesiacov z dôvodov, ktoré nemôžu ísť na ťarchu sťažovateľa. Ústavný súd tiež konštatoval, že ani množstvo pojednávaní nariadených v označenej veci nevedlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, t. j. k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

Vychádzajúc z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

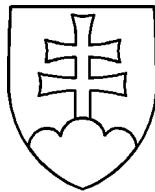
III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

1. Ústavný súd v súlade so svojim rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veciach sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01) konal bez zbytočných prietáhov.

2. V súvislosti s úpravou sťažnosti čl. 127 ods. 3 ústavy ustanovuje: „Ústavný súd môže svojim rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

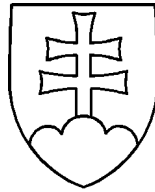
Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

Sťažovateľka požadovala finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk, pričom svoju žiadosť v doplnení sťažnosti z 25. septembra 2002 odôvodnila nasledovne:

«Dôvodom, pre ktorý sa sťažovateľka domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200.000,- Sk je nemajetková ujma sťažovateľky, ktorá jej je spôsobená pocitom neistoty, krivdy a úzkosti vyplývajúcej zo situácie, keď súd neprimerane dlhú dobu nerozhodol a ani plynulo nekonal v dvoch konaniach, predmetom ktorých sú vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi. Týmto vzťahom majú príslušné súdy venovať „mimoriadnu starostlivosť“, pretože akékoľvek procesné omeškanie v takýchto veciach môže mať za následok de facto rozhodnutie o otázke predloženej súdu. Vyriešenie predmetu oboch konaní je totiž nevyhnutné pre dôstojný každodenný život sťažovateľky a jej maloletých detí a je pochopiteľné, že stav neistoty spôsobený zbytočnými prietahmi, má za následok narušenie citovej väzby medzi sťažovateľkou a jej deťmi, čo sťažovateľka mimoriadne ťažko znáša. Ďalšie dôvody a skutočnosti na podporu priznania primeraného finančného zadosťučinenia sú uvedené aj na str. 13 a 14 sťažnosti podanej na Ústavný súd Slovenskej republiky 1. marca 2002.»

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

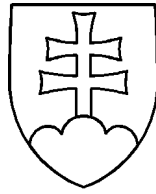
Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných priet'ahov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto jeho právomoci. Porušenie základného práva s'ťažovateľky je zvýraznené tým, že ide o spor, ktorý sa týka záujmov maloletých detí, ich zdravého vývoja a úspešnej výchovy.

Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu vo veciach vedených na tomto súde pod sp. zn. 9 C 144/00 a 25 Nc 19/99 (25 P 32/01), berúc do úvahy, že s'ťažovateľka sa o predĺženie tejto doby zásadne nepričinila, a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície s'ťažovateľky sprevádzanej pocitom neistoty, utrpenia a krivdy, ako aj princípy spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 25 000 Sk za primerané zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde priznal s'ťažovateľke náhradu trov vo výške 18 150 Sk (§ 1 ods. 3, § 16 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci), pričom vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca za prvý polrok roku 2002, ktorá bola 11 963 Sk. Náhrada bola priznaná za šesť úkonov (z toho za tri v plnej výške a za tri v polovičnej výške) po 3 900 Sk a po 100 Sk režijný paušál.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2003

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky